

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího

Jméno autora: Jana Voženilová

Název práce: Koncept zničení státu jako prostředek nacistické biopolitiky

Téma práce: v širším kontextu aktuální a přínosné.

Téma bylo v literatuře: téma v literatuře bylo již dostatečně zpracováno, avšak nebylo širěji antropologicky promyšleno.

Zaměření práce: kompilace

Práce je zaměřena: teoreticky

Jazyková a stylistická úroveň práce: odpovídající

Rozsah práce: přiměřený (64s.)

Použitá literatura: aktuální, relativně dostatečná šíře

Počet uváděných titulů: 39

Formální stránka práce: odpovídající

Cíl práce: splněn

Úroveň závěrečné práce: odpovídá stanoveným kritériím a požadavkům

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Bakalářská práce Jany Voženilkové se potýká s otřesnou, šokující avšak stále ne dostatečně pochopenou kapitolou lidských dějin spojenou s otázkou pochopení nacistického plánu vyhlazení židů. Práce se však zaměřuje na specifickou vazbu mezi aplikováním nacistické biopolitiky a procedurálním zničením státu. Její záměr vychází z předpokladu, který nadeřinoval historik Timothy Snyder, že je zde příčinná vazba mezi mírou efektivity nacistické biopolitiky a mírou likvidace státu.

Holokaust nemůže být zredukován pouze na masakr slabých silnými. Viktimizační četba holokaustu, a obecně rasismu, světu přinesla celou řadu pozitivních důsledků. Přivodila osvobození kolonií, zrušení rasové segregace v USA, konec apartheidu v Jihoafrické republice, nemluvě o bezpočetných hnutích za osvobození žen, homosexuálů hendikepovaných, zvířat, životního prostředí. Z hlediska menšin a utlačovaných, kteří byli odsouzeni do podřadného postavení ve společnosti a pro které byl viktimizační model věčnou a vytěsňenou pravdou o člověku, hrůzy války způsobily, že západní vědomí tuto skutečnost už nemohlo ignorovat. Nicméně proto, že tato reduktivně zúžená pravda se nedotýkala jádra mravního ponaučení z holokaustu, skončila očekávaně ve svém protikladu a vytvořila nová perzekuční schémata.

Proto je nutné úsilí o hlubší porozumění holokaustu. Za tím účelem se Jana Voženílková pokusila porozumět nacistickému pojetí hodnoty člověka na pozadí foucaultovského konceptu biopolitiky propojeného s girardovským mechanismem obětního beránka v kulturách.

Vlastní práce je rozčleněna do čtyřech oddílů. První reflektuje historické okolnosti a kontext konečného řešení židovské otázky. Druhý je věnován nacistické antropologii. Třetí oddíl se zabývá povahou ochrany člověka coby příslušníka státního celku. A poslední oddíl se snaží o zachycení židovského obyvatelstva prizmatem kategorie obětního beránka.

Autorku zajímá hraniční zkušenost na a za hranicí lidskosti, její zachycení a přetrvávání v lidské kolektivní paměti. Jedná se o velmi naléhavé dilema. Překračování vlastních hranic je člověku vlastní, avšak tím ještě není řečeno, že jakýkoliv směr překračování odpovídá „lidskému určení“, jakkoliv je na deklaratorní rovině tento pojem problematický.

Tím měla práce směřovat k nejdůležitějšímu bodu, kterým měla být transkulturní reflexe vycházející z naléhavé potřeby po uchopení důstojnosti lidského jedince a adekvátní odpovědi na ní. Tato část se však zdařila pouze částečně na obecné rovině, doslova volá po komplexnějším a analytičtějším rozpracování. Prakticky celou délkou textu se vine jeho základní problém. Tím je absence samostatného tvůrčího analytického myšlení. Teoretické koncepty autorka používá mechanicky až plakátově bez organického propojení. Teoretické nástroje tak zůstávají spíše němé, než aby do věci vnášely hlubší vhled. Bohužel je to nejmarkantnější ve chvíli, kdy ji analýza antropologie nacistické biomoci má přivést k transkulturní reflexi. Ta skončí prakticky u opakování několika citátů z literatury na téma transkulturality bez vlastního argumentačního narativu, díky čemuž text trpí schematičností, rychlými závěry a i tezovitostí. Nicméně alespoň dochází k závěru, že dialog mezi odlišnými lidskými jedinci nemůže mít technickou nebo mechanickou povahu, nýbrž musí vycházet z organického a existenciálního zakotvení v transkulturním horizontu bytí.

Práce Jany Voženílkové má celou řadu nedostatků, nicméně naplňuje hlavní zaměření oboru i účel BP definovaný povahou studovaného oboru. Přestože má práce především deskriptivní charakter, přeci jen se pokouší sledovat konceptuálně metodologický plán a usiluje o analýzu vnitřních mechanismů kultury.

Výsledné hodnocení: Předložená bakalářská práce splňuje podmínky a nároky kladené na odbornou práci.

K obhajobě si připravte odpovědi na otázky:

- 1) Nacistická ideologie samu sebe chápala jako vrcholný projev humanismu. Zkuste to vysvětlit její optikou.

Datum: 22.4. 2020

Th.Lic. František Burda Th.D.

Podpis